

עטרת שלום

עלון שבועי שיעורי מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת תזריע מצורע

בס"ד, עשי"ק פרשת תזריע
כ"ח ניסן תשע"ב – שנה ג' גליון קט"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

הרה"ג מוצי"ש ר"ת	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
8:30	7:51	6:36	8:27	7:53
8:58	8:26	7:23	9:08	8:36

מבתיים החדש. מולד אייר: יום שבת שעה 10:17, 3 חלקים

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והוא אל הכהן.

וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן וְלָקַח לְמִשְׁחַר שְׁתֵּי צִפְרִים חַיִּים טְהוֹרִים וַיַּעַץ אֹרְזוֹ וַשְּׁנֵי תוֹלְעֵת יָאֵזֶב (יד ב-ד).

הג' אור הנ"ל שהם גימטריא כ"ר, וכתר של רחל יש בו ב"פ אור, וכתר של לאה הוא אור אחד לכד. והנה אין הג' אורות הנ"ל יוצאין לחוץ לבנות ולתקן פרצוף לאה ורחל, רק בהיות ג"כ בחינות המוחין דו"א דמצד אבא מלובשים בתוכם. ולכן תמורת ג' אורות שהם הג' אלפי"ן במילוי מ"ה כנ"ל אשר יוצאין ומתקנן את לאה ורחל באחור ז"א, יוצאין ג' מיני נגעים הנקרא שאת ספחת בהרת, אשר מהם יניקת כל החיצונים, ואין שם נעשה פרצוף לאה ורחל עיי"ש.

ועפ"י יש לומר שלכן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות היינו שיתקן את הפגם שעשה בשכינה הנקראת ציפור כמבואר בזה"ק (ח"ג רנד: תיקו"ז בהקדמה א:), וגם ציפור"ר בגי' שכינה"ה עה"כ, ולזה צריך להביא שתי צפרים נגד רחל ולאה מלכות העליונה והתחתונה כדי לתקנם בג' מיני אור, והו' טהרות מספר כ"ר, בגי' ג"פ אור"ר כמבואר לעיל.

וכ"ז הוא ע"י ועץ בגי' צל"ם בחינת המשכת המוחין חב"ד שסילק ע"י חטאיו כנ"ל, כי רק ע"י המשכת המוחין לז"א יוצאין הג' מיני אור כמבואר לעיל. ואז יהיה ארזו בגי' ח"פ שם הוי"ה בחינת תיקון ז"א. ושני תולעת ואזב בחינת תיקון השכינה, ועי"ז יהיה היחוד בשלימות הגמור בב"א.

ולזה והזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו היינו לתקן ולטהר את השבע מדות התחתונות שפגם, ולכן צריך ג"כ לישיב מוחין לאהלו שבעת ימים. ואח"כ והיה ביום השביעי ינלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו היינו שיתקן ראשו מכל הדינים שבו, ואז יוכל להמשיך בחזרה את המוחין שנסתלקו ממנו, ומהר לגמרי מראשו ועד כף רגליו. (רעוא דרעוין תש"ע לפ"ק)

מז). כי כאשר ישב כרד יתבונן ויתבודד, ויראה שמה שראה אצל אחרים, ראה את נגעי עצמו, ויעשה עליהם תשובה, וכמו שאמר מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע (בעש"ט עה"ת צו אות ג), שכל חטא שעושה האדם בלילה, מוכרח הוא להגיד בפיו ביום לפני הבריות מה שעשה, אך אזנים אין להם להבין דבריו, וגם הוא אינו מרגיש בעצמו מה שפיו מעיד עליו. ולזה מה שהוא מדבר לשון הרע על חברו, או הוא מדבר ממה שהוא בעצמו נכשל.

והנה אמרו חז"ל (ערכין מז:): שעל שבעה דברים נגעים באין על האדם, על לשון הרע ועל שפיכות דמים ועל שבועת שוא ועל גילוי עריות ועל גסות הרוח ועל הגזל ועל צרות העין. היינו שמקלקל ופוגם בז' מדות חגתנה"ים שבהם מוגיע הפגם, משא"כ בג' ראשונות דו"א חב"ד, וט' ראשונות דמלכות מסתלקים בשעת פגם, כמבואר ממרן הארז"ל (ע"ה שער המלכים פ"ו) עיי"ש.

והנה מבואר בארוכה בעץ-חיים (שער לאה ורחל פ"ו) פרשת הנגעים וז"ל: כתיב 'אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת' (יג ב), הנה האדם הוא ז"א, שיש בו שם מ"ה דמילוי אלפי"ן כמנין אדם. והנה בהו"ה זו יש בה ג' אלפי"ן בסוד המילוי, ושלתן הם בקו האמצעי שבו. ראשונה בדעת, שניה בת"ת בשליש אמצעי, וג' ביסוד. והנה כל אחד מג' אלו הוא בחינת אור אחד, נמצא שיש אל ז"א ג' אורות שלימים. והנה ג"פ אור גימטריא כ"ר כי הכתר שלו שלם מג' אורות. אמנם ב' נשים יש לז"א מאחוריו והם לאה ורחל, ונודע כי לאה היא בדעת דו"א עד החוה, ורחל מן החוה עד סיום רגליו, נמצא כי לאה לוקחת אור אחד לכד העליון שהוא בדעת דו"א כי שם ראשה והתחלתה, ורחל לוקחת ב' אורות התחתונים. נמצא כי כפי זה שהכתר של ז"א הוא שלם מן

הנה אמרו חז"ל (ערכין מז:): שהנגעים באים על לשון הרע. ולזה פרש"י מעם למה צריך להביא צפרים לכפרתו, כי המדבר לשון הרע הוא מעשה פטומי דברים, לפיכך הווקקו לטהרתו צפרים שמפמטמין תמיד בצפצוף קול. והביאור בזה הנה המספר לשון הרע הוא בגלל שחושב ורואה על חברו שעושה דבר רע, אבל באמת היה צריך לחשוב שמה שרואה דבר רע אצל חברו יש לו ג"כ שמץ מנהו מאותו הדבר עצמו, כידוע ממרן האלהי הבעש"ט הקדוש וזה"ה (בעש"ט עה"ת בראשית אות קכא), שהאיש אשר הוא נקי לגמרי, ולא פגם כלל מעולם אפילו כל שהוא, אי אפשר לו לראות רע בשום אדם, או שישמע מרע שיעשה שום אדם, כי לא יזמין לו השם ויתברך לראות רע או לשמוע שום רע, ולכן כשרואה האדם איזה איש שעושה רע, או שמספרים לפניו מאיזה איש שעושה רע, ידע בכיבוד שיש בו שמץ מנהו מאותו הדבר עצמו, ואף אם הוא צדיק, מכל מקום יש בו קצת דקצת מאותו ענין, והזמין לו השם ויתברך ראייה זהו או שמיעה זו, כדי שישים אל לבו לשוב ולתקן הפגם ההוא.

ובזה פירש מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע (שם אות קכו) על מה ששינונו (נגעים פ"ב מ"ה) כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו. שהכוונה ש'כל הנגעים שאדם רואה חוץ' זה נמשך 'מנגעי עצמו', כמאמר רבותינו ז"ל (קדושין ע.) כל הפוסל במומו פוסל.

וזהו ג"כ הכוונה מה שאמרו (עין ברכות ו:): שדברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב. היינו כשרואה שהאנשים מתנהגים בדברים לא טובים ומוכיה אותם, אז צריך להכליל ולידע שגם הוא בעצמו יש לו שמץ ממנו, ועי"ז דבריו נכנסים ללב של אחרים.

וזהו המעם שהמצורע 'כרד ישב מוחין למחנה מושבו' (יג מז), חוץ לשלש מחנות (פסחים

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

אִישׁ כִּי יִמְרָט רֵאשׁוֹ גִּרְחַ הוּא
טְהוּר הוּא (יב ע)

התדע בני חביבי, מה שאמרנו על פסוק ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא מהור הוא שיש במדרש ש"ע"י פחד גדול נמרטין השערות, כמבואר שם על אחר שהיה קורין אותו מרוטה. ויש צדיק כמו רבי חייקא המדורא זצ"ל, שנפלו כל שערות ראשו מפתח השם יתברך, ובדואי הוא מדרגה גדולה, ואם מפאת פניו שהוא האהבה, ימרט ראשו נופלין ממנו כל מותרי תאות עולם הזה, בודאי מהור הוא. מה כתיב בתריה וכי יהיה בו ננע לבן אדמדם צרעת טמא הוא טמא יטמאנו הבהן שאף שעומד במדרגה הגדולה, עדיין יכולין להתאחו בו איוה מעות מקליפת נגה, ונקרא טמא מטומא, ולכן יבדוק נפשו תמיד, ויברר המדות שלו בהכנעה אמת ובאהבת ישראל, ויעמוד בכל הנסיונות שעוברין עליו, ויקבל ביונות באהבה וחובה, ואו הרע יפול למטה והטוב יתעלה, ונה"עיקר שיהיה דבוק בצדיק הדור באמת באמת, ובהכנעה ובלב אמת, ואו ינצל מכל אלה.

(נתיב מצותיך) מרבינו יצחק אייזיק (מקאמרנא)

זאת תהיה תורת המעצב ביום
טהרתו והובא אל הכהן. (יד ע).

ונשכיל מעט במעם מתוק על דרך עבודה, על דרך הזוהר הקדוש, שגוף החומר הוא כולו צרעת משכא דחויא, וכל תאות החומר באהבת רעות ובגבורת והתפארות לא טובת, הכל מתפשט משורש מדות הקדושת אלא שנפלו, וכל אותו הבהירות שיש בתאות אהבת החומר הוא מראות נגעים, שבהירין ומאירין, והם תוקף הדין, ונאחזין בו הקליפות, והצדיק מחזיר האור לשרשו יוצא לחוץ על צד הכרחי וחוזר ומדבק לשורשו בדביקות הנפלא, ובוה נתבררין כל הנצוצין על ידי התקשרות כבהנא עלאה בדביקת הנפלא, באור תורה, מחזיר כל פסולת מדות הנפילות לשורשו, והרשע שכבר נטמא על ידי תאותו הסרוחה בנאוה ובו, ולדבר לשון הרע על הכל, וביטול התורה, נעשה מוחלם, ונסתלק השנאה ממנו, וטהרתו על ידי תורה, ועל ידי כהן צדיק וראש הדור, שיעלהו וישגן הדרך שיצא מעט לחוץ ויהזור לשורשו, וזהו על ידי יראה אמיתי

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

אדם כי יהיה בעור בשרו טאת או ספחת או בהרת וגו' (ג ב)

ויש בענין נגה זה כמה מעות וממעה העולם, וצריכין לירא ולפחד ממיני האורות שלא יתאחו המעות והקליפות, כמו שאמר לי מורי דודי קדוש בעשר קדושות [רבי צבי מוידמישוב], כשהייתי בן ארבעים, עדיין הייתי מתיירא, שמא אני עדיין מקליפות נגה, מאיר וממעה את עצמו ואת כל העולם, ומשחרר להיות רב ורבי, ומכניע ומשפיל את הטובים, כי אל זה נמשכין רוב העולם וכמעט כולו, ועל זה ידו כל הדווים, כי אמר שעדיין בימי וקנתו מפחד מאד מקליפות מעות נגה, ממעה עצמו ואת כל העולם במעות שקר ובדרכים שונים, וסופו לאבדון.

מפחד זה היה שלמה [המלך] ג"כ מפחד, ודיבר הרבה לברר אלו שלשת אלפים (מלכים"א יב) שלשה אורות, שלא יהיה מהם שאת ספחת בהרת ננע לבן אדמדם דינא קשיא, וכשבא הכהן אב הרחמן לברר הטוב מן הרע, ויכל להיות שיהיה נדחה לנוקבא דתהום רבא, 'ממא ממא יקרא' (ג מה) בסימני טומאה שער לבן ופסיון, ומחיה לבן הארמי גאוה, ופסיון להשתרר על עם דל בנאוה ובזדון ובריבוי להתנשאות, ובמחיה שסביביו ננע, אומר שאין לו לעשות שום מעשה ולא ללמוד תורה, ולא לשמוע בקול הורים כי העיקר הוא החיות והדביקות, וזה מינות ואפקורסות, ומקום חיותו של זה מהיות נגה, הוא מיתתו של כל העולם, לבטל מהם תורה ומצות ותפלה ויראת שמים, אשר לזה צריך יגיעה רבה, וסופו ליטעום מתוק האור מן אור קדמאה, בלי מעות ועירוב.

לכך עשה שלמה שלשה ספרים, להזהיר את העולם מקליפה זאת שהוא קשה מכל הקליפות, מגודל מעות שממעה לומר על טוב רע ועל רע טוב, בחכמות שנשבות ממעה את כל העולם, ומעט מעט לומדי תורה לשמה ובלב אמת, ויש להם זכות אבות ויש להם לב נכנע מאד לפני הש"י, ניצולין מקליפה זאת וממנהיגים שלו, שהם"ם ומרכבה שלו יורד בעצמו לעשות רבי משלו, ומעורר בני אדם שיסעו לו בתשוקה גדולה כל זה להמעות, ועירין אינון צדיקיא ראשי הדור צדיקים קדושים מסמרא דקדושה.

אבל עכ"פ אחי, הבחירה לא ניתנה לך לברר ולידע כל זה מי הוא צדיק ומי הוא שקר, כי כל זה אינו גלוי אלא לבוחן לבות, ולא נפקא לך מדברינו כלל אלא לבקש רחמים להינצל מכל רע ולדבק בטוב, ואתה לא תבחר כלל, כי נעלם הכל אפילו מבעלי רוח הקודש ולא נגלה אלא לבוחן לבות וכליות. ועל כל זה דבר שלמה בחכמתו על או שלשת אלפים משל, לברר את הטוב מן הרע ולעמוד על בוריו היאך להיות נשמר מן הקליפה, ולא יכול לעמוד כלל, ולולא זכות אבות היה נדחה כידוע.

(זהר ח' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

עטרת אבות

אנטיגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק. הוא היה אומר, אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס, אלא הווי כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס, (ס"א: על מנת שלא לקבל פרס) (אבות פ"א א')

את הרב עם הרב, כי הוא עושה הכל (כ"ה בספר מאור עינים ואתחנן, בשם מרן הבש"ט זי"ע). ואנטיגנוס לימד על מנת שלא לקבל וכשיצאו על ידי זה למינות, באו חכמים אחריו ושנו שלא על מנת כי השומים לא יבינו כוונת אנטיגנוס, וכוננת אנטיגנוס כי צריך לבוא על ידי תורה ועבודה לדביקות וביטול המציאות, שיהיה בעיניו אין ממש בטל באורו יתברך, אשר לא יקוה לשום דבר אלא מתייחד עם השכינה בעלה דמטרוניתא, משפיע ולא מקבל, ונעשה ממש צנור משפיע והוא בעצמו אין ממש, ולא יושג זה אלא לבעלי עבודה ברוח הקודש. והווי על מנת שלא לקבל כי אם יצויר בדעתו איוה ישות לקבל שום דבר נופל ממדרגה זאת, אבל לרוב העולם שנו חכמים כפשמות שלא על מנת עבוד מאהבה משמחה בתענוג באור מתוק והוא בעצמו טוב, ולמה תקוה לשכר גדול מזה.

(נוצר חסד' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

ויעש להם בתים' (שמות א כא) והבן הימב.

(אוצר החיים' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

זאת תהיה תורת המעצב ביום
טהרתו והובא אל הכהן. (יד ע).

רצה לומר כשכר ישראל לא לומד עוד תורה לשמה, אבל הוא רוצה ללמוד לשמה, ועבר עליו כמה נסיונות כל אחד כפי מדרגתו תורה זאת נקראת תורת המצורע שמוציא שם רע שמות הקדושים ותיבות מהלימוד שלו שאינם עוד בתיקון השלימות שיהיה כולו טוב, אלא שמעורב רע בהוצאת דבורו בעת לימודו בתורה קדושה. כיום מהרתו כי הוא עצמו רוצה לטהר עצמו מכל סיג ופסולת לזה עבר עליו כמה נסיונות עד שאינו יכול ללמוד תורה לשמה כנודע למשכיל דקדושה. אז תיקונו לטהר עצמו לגמרי מתורת המצורע זו שהובא לעצמו בלב שלם אל הכהן צדיק הדור דקדושה. ואו יוצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא ננע הצרעת מן הצרוע ר"ל כשיבוא איש הכשר הנ"ל לצדיק דקדושה או יוצא כלומר שהוציא איש הזה, אל מחוץ למחנה של הקליפות שרוצים לרחותו מתורה לשמה ואח"כ ראה הכהן הצדיק והנה נרפא ננע הצרעת מן הצרוע ר"ל שהאיש הזה בעצמו רוצה ללמוד תורה לשמה ולומד לשמה וחמידא דאורייתא אעל בלבו. או וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות מהורות ועץ ארו ושני תולעת ואזוב כלומר כשראה הצדיק שהוא לומד לשמה. או וצוה ומחבר עמו כנודע כמו וצוותא חרא והוא לשון חיבור ודביקות, ולקח למטהר איש הזה שרוצה לטהר עצמו, שתי צפרים חיות מהורות כנודע מכתבי האר"י וזה"ה שצפר עולה ש"ע נהורין, ולקח שתי צפרים אחד ליצר הרע שלו שנמתק עד שנעשה לו יצר טוב, ואחד ליצר טוב לנשמה, שיהיו שניהם מאירים בעבודה הבורא ב"ה, וזהו חיות מהורות שיהיה להם חיות רוחני חיי נחת מעבודת הבורא ב"ה, ועץ ארו שיהיה צדיק כבירת קודש שלו, בלי שום נאוה וגדלות, וכל זה מייסר הצדיק לאיש הזה שיתנהג כך מהיום והלאה. ושני תולעת כמו שכתב רש"י וזה"ה ברוח קדשו מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו כתולעת ואזוב והבן.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

הלכות ספירת העומר [א]

ביד פוסק אחד (והכריע) [להכריע] נגד רוב בנין ורוב מנין, וכך הונהג אאמ"ר [רבי אלכסנדר סענדר מקאמרנא] זצ"ל וכל הצדיקים, כך הלכה פסוקה בלי גימגום שאם שכח לספור יום אחד סופר בשאר לילות בברכה, שאם אתה אומר לו שלא יברך גם הוא אינו סופר בכונה, והוא על חנם שכך הלכה פסוקה בכל הראשונים¹, ונוהג בכל מקום ובכל זמן², בזכרים³.

(אוצר החיים ויקרא רכ).

מצות עשה לספור שבע שבתות תמימות מיום הבאת העומר, שנאמר (ויקרא כג טו) וספרתם לכם ממחרת השבת [מיום הביאכם את עמר התנופה] שבע שבתות [תמימות תהיינה].

מדיני המצוה. למימני יומי ושבויע"ל⁴. בכל לילה שיהיו תמימות⁵, וכל לילה חלק מצוה בפני עצמו. ואם שכח ולא מנה בלילה מונה ביום בברכה⁶. ואם גם ביום שכח מונה בשאר לילות עם כל ישראל בברכה, כך הוא דעת כל הראשונים ואין

מסגרת השלחן

רבינו כתב שלש טעמים בהלכה זו: א. באוצר החיים הנ"ל. ב. בשו"ט. ג. בעצי עדן. ויובא בעזה"י בגליונות הבאים

כתב שדעת רבינו האי כדעת ר"י, ולר"י כיון דתליא טעמא דבכל לילה ולילה מצוה בפני עצמה היא ודאי אפילו אם לא נזכר ביום נמי מברך בשאר לילות. **בשר"ע** (שם סעיף ח) פסק כהבה"ג דאם שכח לברך באחד מהימים, בין יום ראשון בין משאר ימים, סופר בשאר ימים בלא ברכה. והקשה הפמ"ג (א"א סק"ג) - ומ"ש המחבר שכח באחד מהימים סופר בשאר הימים בלא ברכה, ג"כ מחמת ספק שמא כולו יומי חדא מצוה ושמא כל אחת מצוה בפני עצמה, וסופר בלא ברכה. וי"ל אי כולו חדא מצוה איך מברכין בכל לילה, וצ"ע. [קושיא זו הבאנו לעיל משיבולי הלקט על הבה"ג]. ורבים מאחרונים תמהו על פסק המחבר כהבה"ג דהיא דעה יחידית, עיין **בשד"חמד** (אסיפת דינים מערכת ברכות סימן ג) שכתב ומעודי נפלאתי באמת מאי טעמא זכה האומר כן לקבוע הלכה כמותו ובטור (סימן תפט) היא דעה יחידית, ע"ש. ורבים מאחרונים הביאו פסק רבינו עיין **בארחות חיים** (ספינקא סימן תפט אות יד) ובספר **מנחת עומר** (שם אות ל) ושם בסופו **שירי מנחה** (סימן ו אות א) ש"ת **אפרקטא דעניא** (ח"א סימן צט) ש"ת **שיח יצחק** (סימן רכו) ועוד, וכן בספר **שערים מצוינים להלכה** על קצשר"ע (סימן קכ אות ד) הביא דעת רבינו ונקט כן להלכה למעשה ע"ש.

ה. מש"כ רבינו בכל מקום 'ובכל זמן', נראה שסובר דספירת העומר בזמן הזה הוא מדאורייתא. דהרי הם דברי הרמב"ם (תמידין ומוספין פ"ז הכ"ד) שכתב - מצוה זו על כל איש מישראל ובכל מקום ובכל זמן, עכ"ל. ובסוף משנה שם כתב - ומ"ש בכל מקום ובכל זמן, דעת רבינו שאף בזמן הזה היא מצוה מן התורה, ע"ש באורך. וכה"ב ב"י (סימן תפט) ע"ש. ובאמת בספר החינוך לא כתב 'ובכל זמן' רק בכל מקום בזכרים, משום דסובר שהוא מדרבנן כמו שהאריך לברר במנחת חינוך (אות ה) ע"ש. ולכן בספר מצות השם שמוסד עפ"י הרמב"ם כתב גם בכל זמן, וד"ק.

ו. כ"כ הרמב"ם (תמידין ומוספין פ"ז הכ"ד) ונשים ועבדים פטורין ממנה. וכתב הכסף משנה, משום דמצות עשה שהזמן גרמא הוא. מובא במג"א (סימן תפט סק"א) והוסיף - וכן כתוב בזוהר תצוה (קפג), וז"ל הזוהר: ובגין דאיהו רזא דדכורא, נשים פטורות מחושבנא דא, ולא מתחייבין למימני בר דכורין, לאתקשרא כל חד כדקא יאות. וע"ע שם במג"א ומשנ"ב (סק"ג).

ברכת מעין שבע

נהגו לומר ברכת מעין שבע כשחל יום ראשון של פסח בשבת.

בשר"ע (סימן תפז ס"א) כתב - ואין אומרים ברכת מעין שבע. והוא כמש"כ הטור (שם) - כתב בעל העיטור על שם רבינו נסים שכשחל בשבת אין אומר ברכה מעין שבעה שנתקנה בשביל המאחרים בבה"כ שלא יזיקום המזיקים והאידינא אין צריך דליל שמורים הוא. אמנם רבי יעקב צמח כתב בהגהה בפל"ח (שער השבת פ"ג) דעפ"י מרן האריז"ל - אפילו כשחל יום א' של פסח בשבת אומר אותו, משא"כ כפי הפשט. ולכ"י מרן הרש"ש (נהר שלום לב) ע"ש. וכן נהגו בזידיטשוב ובקרלין ובעוד כמה קהילות קודש החסידים לומר.

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר (יב)

המאכלים ויין ישן על כל חג המצות, והביאה כל זאת לעיר סמאמבול עבור הרי"ב ש טוב. והיה להרי"ב ש טוב כל ימי החג כל ההצטרפויות שלו בהרחבה גדולה, והאשה הנ"ל לא בקשה מהרי"ב ש טוב שום ענין דבר גדול וקמן קודם חג הפסח, <<<

יהיה בעיר סמאמבול, והיתה יודעת שלא יהיה לו על חג הפסח כל צרכו כפי דרכו בקודש, והאשה הזאת היתה עשירה גדולה אין לשער, ולא היה לה כל הימים בנים, וקנתה מלבושים נאים ומשובחים, וכלי כסף וזהב ותכשיטים אין לשער, וכן כל

כשנסע הבעש"ט הקדוש ז"ע בחזרה לביתו מנסיעתו הידוע לא", היה מוכרח לחנוג את חג המצות בעיר הגדולה סמאמבול, ושעמדה אשה אחת מארץ רוסיא, שהרי"ב ש טוב לא נסע לארץ ישראל, והוא נוסע לביתו בחזרה, ועל חג המצות

עטרת זקנים

יומא דהילולא ממאורי הדרות

הרה"ק רבי שם בן רבי אברהם מרדכי קלינבערג זצ"ל הי"ד מזאלאשיץ כ"ח ניסן תשי"ג נכד רבינו הגאון הקדוש בעל היכל הברכה זיע"א

בית אביו

בת יחידה היה לו לרבינו קודש הקדשים איש האלוקים הגאון הקדוש **רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל היכל הברכה**, ושמה הרבנית מרת הינדא שרה ע"ה (ע"ש זקנתה הרבנית הינדא אשת רבינו הגאון הקדוש **רבי יצחק אייזיק מכפר סאפרין זיע"א**), נולדה בעיר פינטשוב שבפולין, בעת שהיה אביו רבינו בעל היכל הברכה, סמוך על שלחן חמיו, הרב הקדוש **רבי אברהם מרדכי מפניטשוב זיע"א**, בזמן לידתה לא היה אביו בבית, אלא היה מתאבק בעפר רגלי, הרה"ק **רבי אברהם יהושע העשל מאפסא זיע"א בעל האוהב ישראל**, שהיה אז איתנו קדוש במגילת סתרים, על מציבו, וזה מה שכותב רבינו הקדוש במגילת סתרים, על הולדת בתו וחזרתו ממעיובו, יובימים אלו נולדה לי בתי הצנועה הצדיקת והחסידה מרת הינדא שרה תחיה, וחזרתי לביתי והיה לי ימים טובים ומאירים מהארות נפלאות. כשהגיעה לפירקה באותו הזמן היה אביו על אם הדרך בעיר קראקא, בעת שעבר ברחובות העיר עבר על פניו בחור אחד, בשם **מנשה יעקב קלינבערג**, בנו של הרב החסיד **רבי הלל חנוך זצ"ל**, בן הרב הגאון הגדול **רבי אברהם זצ"ל אבד"ק ברינגל**, בן הרב הגאון הגדול **רבי הלל דייטש זצ"ל מקראקא**, ורבינו הקדוש חזה ברוח קדשו, שהבחור העובר לפניו הוא הזיווג מן השמים, של בתו יחידת הרבנית הינדא שרה, ועליו יצא התב קול ארבעים יום קודם יצירת הוולד בת פלוני לפלוני, וילך אל בית אביו של הבחור הרב החסיד רבי הלל חנוך לאמור לו, שבנו הבחור מנשה יעקב מוצא חן בעיניו וברצונו לקחתו לחתן לבתו, מובן מאיליו שאבי הבחור שש על זה להשתדך עם רבינו הקדוש וגמרו השידוך ביניהם ואחר זמן מה באו בברית הנישואין בעיר קאמרנא ונשאר החתן סמוך על שלחן חותנו רבינו הקדוש, ונולדו להם ב' בנים האחד הרה"ק **רבי אברהם מרדכי מזאלאשיץ זצ"ל** (אביו הרה"ק רבי שם מזאלאשיץ זצ"ל) והשני הרה"ק **רבי אלכסנדר צבי אב"ד מייזן ואלאווע וויטע** זצ"ל ובת אחת אשת הרה"ק רבי אפרים לברטוב זצ"ל.

לידתו

הרה"ק רבי אברהם מרדכי קלינבערג מזאלאשיץ זצ"ל, מיום לידתו היה סמוך על שלחן זקינו רבינו בעל היכל הברכה, וינק ממי המים החיים היוצאים מעדן, חביב היה על זקינו הקדוש והיה ישן עמו בחדר אחד, בהגיעו לגיל הנישואין בהיותו בגיל שיתר בא בברית הנישואין עם הרבנית רויזא ע"ה בתו של הרה"ק **רבי יעקב משה סג"ל ראטענבערג זצ"ל** מסקאליע, ועבר לגור בעיר סקאליע, בשנת תר"ל נולד לו בנו השני, ושלא לשאול לזקינו הקדוש רבינו בעל היכל הברכה, איזה שם יקרא לבנו, הנה ידוע שדרכו של רבינו הקדוש בעל היכל הברכה, לומר בכל ליל ראש השנה, מיהו היה המליץ טוב לישראל לאביהם שבשמים לשנה טובה, ובראש השנה בשנה זו גילה רבינו הקדוש שהמליץ יושר היה **שם בן נח**, והוסיף שהבטחתו לו שהבן הראשון שיוולד במשפחתו בשנה זו אקרא על שמו, וכששלח רבי אברהם מרדכי להודיע שנוולד לו בן, והוא היה הבן זכר בראשון שנוולד בשנה הזאת, הורה לו רבינו הקדוש שיקרא את שמו שם, ע"ש שם בן נח שהליץ טוב בעד ישראל, ויהי הנער הולך וגדול מאוד מתנהג בחסידות ובנינוני קדושה, ילד נפלא חביב על כל רואיו, אף כי רק בן ארבע שנים היה בעת הסתלקות זקינו הקדוש בעל היכל

הברכה ביום י' אייר תרל"ד, זכר את דמות דיקוניו וזכרו הטהור לא משנגד עיניו לנצח.

בית חמיו

בהגיעו לפירוקו בא בברית הנישואין עם הרבנית מרת שלומצא הי"ד, בת הרה"ק **רבי ישראל הורוויץ מוויסליץ זצ"ל**, בן הרה"ק **רבי מנחם מנדל זצ"ל**, בן הרה"ק **רבי אברהם חיים מלינסק זצ"ל**, בנו הגדול של הרה"ק **רבי נפתלי צבי מראפשיץ זצ"ל** בעל הזרע קודש, חותנו של רבי ישראל היה הרה"ק **רבי משה אבא מליטוואסק זצ"ל** חתן הרה"ק **רבי יוסף ברוך זצ"ל דער גוטער איד מניישטאט**, בן הרה"ק **רבי קלונימוס קלמן עפשטיין מקראקא זצ"ל בעל המאור ושמש** בבית חמיו ישב על התורה ועל העבודה, כשהוסיף טהרה על טהרתו, הביא נכסו בשבילי פרד"ס התורה הכמה הקבלה כדרך אבותיו הקדושים, ובעבודת התפילה שנערכה בשעות רבות ובעבודת הלב, והעיד עליו דודו רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר **רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל הדמשק אליעזר**, שבכל יום ויום מוצא אותו בהיכל גבוה יותר ויותר.

שנות העמידה

לימים עבר אל בית אביו שהנהיג עדתו בעיר זאלאשיץ שבפולין, ולאחמ"כ נדד עם אביו לעיר קראקא שם הקים את חצירו הקדוש, עמד לימים אביו בהפצת תורת החסידות ותורת הקבלה ותורת אבותיו רבותינו הקדושים מקאמרנא זיע"א, בשנת תרמ"ז אף הדפיס עם אחיו הגדול **רבי ייזא משה חיים הי"ד אב"ד קששוניץ** ברחבי פולין את הספר הקדוש ליקוטי השי"ס מהאר"י ז"ל, בעיר קראקא תפרסם שמו בין הצורבים, וטובי העילויים בקראקא היו תלמידיו, היה מתפלל תפילת מנחה גדולה ועד לשעה תשע וחצי בערב ישב ולימד לתלמידיו שיעוריו העמוקים, הגאון **רבי חיים לייבוש הורוויץ זצ"ל** רבה של קראקא בחנו במשך ד' שבועות בכל מקצועות התורה, ומצאו בקי ג"ע בדברי רוב הראשונים, והעטירו בהורמנא דרבנן והפליא ידיעותיו וגדלותו בתורה בפני בניו הרבנים.

רועה נאמן

ביום י"ט מרחשוון תתקל"ח נסתלק לשמי רום אביו הרה"ק רבי אברהם מרדכי זצ"ל, וכתר הנהגה עבר אליו, ומיום שקיבל על עצמו שרביט הנישואין פרצו מעינותיו חוצה, בני העלייה באו לשמוע דברי זיקוקי דנהורא שיצאו מפיו הקדוש חידושי תורה ע"ד פרד"ס התורה דרך רבותיו הקדושים, ליבי ובשרי ירננו לאל חי בעת ששפך צקון לחשו לפני אביו שבשמים בתפילותיו ובעת שערך את שולחנותיו הקדושים בליל שבתות, גם בקרב פשוטי העם היה ביתו פתוח ושאלו ממנו מלו חפניים דקדושה, ורבים השיב מעוון והוציא יקר מזולל, גדולי קראקא ופולין חרדו לקראתו והשתעשעו עמו בדברי תורה, ביניהם מחותנו הרה"ק **רבי אברהם מרדכי אלטור זצ"ל מגור בעל האמרי אמת**, הרה"ק **רבי חיים אלעזר שפירא זצ"ל ממנוקאטש בעל המנחת אלעזר**, הגאון **רבי שמעון מנחם זעמבא זצ"ל** רבה של וורשא, הגאון **רבי שמעון מעליחוב זצ"ל** משגיח ישיבת חכמי לובלין, שמו הטהור נתפרסם ונתקדש בסילודין בגלילות פולין שלפני המלחמה, כאיש קדוש סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, עסק הרבה בכתיבת חידושי תורה וערך פירוש שם על הזוהר הקדוש והתיקונים, גם כתב ספר ערכי קניה ערכים על סדר א"ב בתורת הקבלה, כל ספריו נאבדו וחבל על דאבדין, ונשאר ממנו ספר **אהלי שם** עה"ת, וספר בשם **כתבי שם** סיפורים

ותולדות על זקינו רבינו בעל היכל הברכה זיע"א.

קידוש השם

ותגעש ותרעש הארץ ביום י"ז אלול תרצ"ט פרצה מלחמת העולם השנייה כאשר הרשע כבש את פולין, סמוך לפרוץ המלחמה פנה לגדולי ישראל שיעשו הכול כדי למנוע את הגזירה, מחותנו הרה"ק בעל האמרי אמת מגור פנה אליו אישית, ואמר לו שהוא מוכן לעשות כל מה שרבי שם יאמר לו לעשות למנוע את הגזירה, אולם כבר נזורה הגזירה. כאשר נכנסו הצוררים ונכבשה העיר קראקא, ואנשי הגיסטפו חיפשו אחר מנהיגי עיר, וביניהם חיפשו גם את רבי שם, ברח אל עבר עיירה ניפולמץ הסמוכה, ושתיים ימים ישב במקום הסמוך מן עין, ועסק בתורה ובעבודה, כשעיקר עיסוקו היה בעניני קידוש השם, כשהתכונן בסילודין לקדש ולטהר עצמו כחד משפרי מעלה, הנהרות של דמעות שפך יומם ולילה, והיה מיצר בצרתו של ישראל.

כעבור שנתיים ימים ונגזרה על יהודי עיירות, להתרכז בערים הגדולות עבר בעזרתו ובמסירות נפש חסידיו, אל תוך הגיטו בקראקא הרחק מעין הצוררים, והסתתר בבונקר שהכינו בשבילו, בהגיעו חזרה לקראקא, הפסיק לומר זמירות שבת קודש, ואמר 'ישראל טובעים בים ואתם אומרים שירה', אגדות מופלאות מספרים מתלכותותיו בקודש אך שעור לזולתי ועידד וחיוק בעמק הבכא, כעבור כמה חודשים הועבר למחנה הריכוז פלאשוב, שם עשה את חג הפורים בקריאת המגילה ובמתנות לאבינים במסירות נפש, בכ"ד אדר שני רצחו הצוררים את אשתו ובנותיו תוך מסי"ע על צניעותן וטהרתן, בשבת קודש בעת רעואו דרעוין אחר שרצחו את בני משפחתו, אמר דהמעה"א אומר בתהילים פרק ע' עד אבוא אל מקדשי אל אבינה לאחריתם', דהיינו כשיבוא משיח ונבוא למקדשי אל, אבין את סוד ההנהגה העליונה, ומאו וידום אהרן שתק ולא דיבר עוד מכל מה שעבר עד עתה, לחג המצות הבריחו לו חסידיו מצות מבוכינה תוך סכנת נפשות, וליל הסדר ערך בחסות החשיכה לפני קומץ יהודים שהצליחו לעמוד על ידו כשאומר את כל סדר ההגדה בעל פה, בסוף הסדר קם ואמר עתה בזמן שרואים הצוררים השפלים מבנים בבהירות העומקה הברכה שלא עשני גוי, יום כ"ח ניסן הוא יום המר בו רצחו הנאצים הצוררים אותו לעיני עדת מרעיתו, מעמד עילאי של קידוש ה', כשהנאצים העמידו בכיכר המחנה והופשט מבגדיו, רבי שם התחנן לפני הקאפו שישאיר אותו עם הטלית קטן, הרים עינו ודידו לאביו שבשמים, פניו נהרו כלפידים והעמיק מחשבתו, פתח את עינו ואמר הריני כפרתם של ישראל, ביקש כמה דקות לומר הווידוי, ולאחמ"כ שם הטלית קטן על פניו וצעק שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד, ונורה לעיני קהל הקדוש צאן מרעיתו, ה' ינקום דמו.

בניו, בנו הגדול **רבי מנחם מנדל** נהרג עם כל בני משפחתו, בנו השני **רבי יצחק אייזיק זצ"ל** ניצל עם כל בני משפחתו, בנו השלישי ג"כ ניצל **רבי משה מזאלאשיץ אנטווערפן זצ"ל** נפטר ביום כ"ח ניסן יום הריגת אביו. בנותיו, הינדא שרה אשת רבי **מנשה יעקב לברטוב**, גיטל אשת רבי **יעקב פרנקל תאומים**, חיה אשת רבי **שמואל באמבאך**, ראדיל אשת רבי **אהרון נח יוסקביץ**, כולם נהרגו על קידוש השם עם כל בני משפחתם ה' ינקום דמם.

יהיה כולה לשם שמים, מיד כשאמר הרי"ש טוב דיבורים אלו עשה למעלה עת רצון גדול אין לשער, ובעבודה כואת אמיתית תיקן הכל, ואמר לו רבו אחיהו השילוני הנביא שהיה זה לנסיון ועל ידי שעמדו בנסיון זה תיקן הכל, והאשה הנ"ל היה לה בן של קיימא כמו שנשבע לה הרי"ש טוב.

(זקן ביתו' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

לו חלק לעולם הבא, כי מטריה הוא להקב"ה שיכרא בריה חרשה, והוא חוץ לדרך המבע, כי היא איילונית גמורה שאינה יכולה לילד לעולם, וכששמע הרי"ש טוב כרוז הנ"ל מיד שמח שמחה גדולה ואמר עד עתה היה לבי דופק שמא כל עבודתי אינה לשם שמים, והוא על מנת לקבל פרס, ועתה ששמעתי שלא יהיה לי חלק לעולם הבא או יהיה עבודתי להקב"ה דווקא על מנת שלא לקבל פרס, וכל עבודתי ותפילתי מהיום והלאה

<<< ואחר חג קרא לה מין ושאלה מה את בעית? וכל מה שאת צריכה לאיזה יושוע אתן לך אמרה לו רבי אין לי בנים זה עשרים וחמשה שנים כשנשאתי עם בעלי, ואשה הואת היתה איילונית גמורה, או תיכף וימיר השיב לה הרי"ש טוב נשבע אני בחיי עולמים, שבשנה זו הפקדי בנן זרע של קיימא, ואת חובקת לך בן, מיד שמע הרי"ש טוב כרוז מן השמים ישראל בן שרה לא יהיה